EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 30.9.2024
COM(2024) 424 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Asetuksen (EU) 2021/1229 16 artiklan mukainen kertomus oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin mukaisen julkisen sektorin lainajärjestelyn täytäntöönpanosta vuonna 2024

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Asetuksen (EU) 2021/1229 16 artiklan mukainen kertomus oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin mukaisen julkisen sektorin lainajärjestelyn täytäntöönpanosta vuonna 2024

1. JOHDANTO

Komissio ilmoitti tammikuussa 2020 oikeudenmukaisen siirtymän mekanismista osana Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelmaa[1] sen varmistamiseksi, että yksikään ihminen tai alue ei jää jälkeen ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisessä. Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismi koostuu kolmesta pilarista, jotka ovat oikeudenmukaisen siirtymän rahasto, InvestEU-ohjelman mukainen erityinen oikeudenmukaisen siirtymän järjestely ja julkisen sektorin lainajärjestely, jäljempänä ’lainajärjestely’.[2]

Tässä vuosikertomuksessa keskitytään kolmanteen pilariin eli lainajärjestelyyn. Tarkoituksena on antaa tietoa lainajärjestelyn täytäntöönpanossa tähän mennessä saavutetusta edistyksestä. Kertomus on kumulatiivinen ja kattaa ajanjakson lainajärjestelyn täytäntöönpanon alusta 30. päivään heinäkuuta 2024. Vuoden 2024 jäljelle jäävästä osasta raportoidaan seuraavassa kertomuksessa lainajärjestelyn raportointivelvoitteiden mukaisesti (ks. tarkemmat tiedot kohdassa 1.2).

1.1. Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin mukaisen julkisen sektorin lainajärjestelyn oikeudellinen ja talousarviokehys

Lainajärjestelyn yleisenä tavoitteena on käsitellä vakavia sosiaalisia, taloudellisia ja ympäristöön liittyviä haasteita, jotka johtuvat ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisestä[3], alueellisissa oikeudenmukaista siirtymää koskevissa suunnitelmissa[4] yksilöityjen unionin alueiden hyväksi.

Lainajärjestelyn erityistavoitteena on lisätä julkisen sektorin investointeja, joilla vastataan alueellisissa oikeudenmukaista siirtymää koskevissa suunnitelmissa kuvailtujen alueiden kehittämistarpeisiin. Järjestely helpottaa sellaisten hankkeiden rahoittamista, jotka eivät tuota riittävää tulovirtaa investointikustannustensa kattamiseen, ja välttää siten vaihtoehtoisista resursseista mahdollisesti saatavan tuen ja investointien syrjäyttämisen. Tukea on saatavilla monenlaisiin investointeihin.[5]

Lainajärjestelystä annetussa asetuksessa vahvistetaan yhteensä 1,525 miljardin euron enimmäisbudjetti lainajärjestelyn avustusosuuteen sisältyvälle unionin tuelle (mukaan lukien tekninen apu ja neuvontatuki). Kesäkuussa 2023 annetun komission ehdotuksen perusteella Euroopan parlamentti antoi helmikuussa 2024 suostumuksensa monivuotisen rahoituskehyksen menojen enimmäismäärien välitarkistukselle, jonka myös neuvosto hyväksyi yksimielisesti. Monivuotisen rahoituskehyksen välitarkistuksesta saavutettu yhteisymmärrys kuvastaa sitä, kuinka

---

1 Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – *Kestävä Eurooppa -investointiohjelma – Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelma* – COM(2020) 21 final, 14.1.2020.

2 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1229, annettu 14 päivänä heinäkuuta 2021, oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin mukaisesta julkisen sektorin lainajärjestelystä (EUVL L 274, 30.7.2021).

3 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1119, annettu 30 päivänä kesäkuuta 2021, puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki) (EUVL L 243, 9.7.2021).

4 Alueelliset oikeudenmukaista siirtymää koskevat suunnitelmat on määritelty oikeudenmukaisen siirtymän rahaston perustamisesta 24 päivänä kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1056 (EUVL L 231, 30.6.2021) 11 artiklassa.

5 Ks. asetuksen (EU) 2021/1229 johdanto-osan 6 kappale.

tärkeää on varmistaa, että EU:n talousarvion avulla voidaan jatkossakin tukea painopisteiden toteuttamista Euroopan ja sen kumppaneiden hyväksi. Tätä korostettiin keskeisissä alakohtaisissa ehdotuksissa. Tässä yhteydessä päätettiin yhteensä 1,1 miljardin euron uudelleenkohdentamisesta YMP:n ja koheesiopolitiikan rahastojen suoraan ja välilliseen hallinnointiin kuuluvista osioista. Näin ollen lainajärjestelyn määrärahat ovat supistuneet 150 miljoonalla eurolla. Näiden uudelleenkohdentamisten jälkeen lainajärjestelyn käytettävissä oleva enimmäisbudjetti on 1,375 miljardia euroa.

Lainajärjestelyssä rahoituskumppanina toimivan Euroopan investointipankin myöntämät lainat yhdistetään unionin myöntämiin avustuksiin julkisyhteisöjen ja julkisoikeudellisten laitosten esittämien hankkeiden tukemiseksi. Euroopan investointipankki (EIP) myöntää noin 6–8 miljardia euroa lainajärjestelyn lainaosuuteen.

Komissio tekee lainajärjestelyn täytäntöönpanossa tiivistä yhteistyötä paitsi EIP:n myös ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanoviraston (CINEA) kanssa. CINEA vastaa avustusten täytäntöönpanon talousarvioon liittyvistä, oikeudellisista, rahoituksellisista ja toiminnallisista näkökohdista, kun taas komissio on edelleen kokonaan vastuussa kaikista toimintapolitiikkaan liittyvistä näkökohdista.

1.2. Vuoden 2024 täytäntöönpanokertomuksen laajuus

Lainajärjestelyasetuksen 16 artiklan 3 kohdassa todetaan: ”*Komissio antaa kertomuksen lainajärjestelyn täytäntöönpanosta viimeistään 31 päivänä lokakuuta kunakin kalenterivuotena alkaen vuodesta 2022. Kyseisessä kertomuksessa annetaan tietoja lainajärjestelyn toteuttamisasteesta sen tavoitteiden, edellytysten ja tulosindikaattoreiden osalta.*”

Aiemmat kertomukset annettiin 7. helmikuuta 2023 ja 21. marraskuuta 2023.

Tässä kertomuksessa annetaan tietoja i) lainajärjestelyn ensimmäisen ehdotuspyynnön tuloksista kuuden ehdotusten jättämisen määräajan osalta, mukaan lukien mahdolliset hanke-ehdotukset, ii) teknisestä avusta, iii) viestinnästä, iv) saavutetusta edistymisestä, mukaan lukien lainajärjestelyn haasteet ja vahvuudet, sekä v) seuraavista vaiheista.

2. LAINAJÄRJESTELYN TÄYTÄNTÖÖNPANO

2.1. Lainajärjestelyä koskevan ensimmäisen ehdotuspyynnön tulokset kuuden ehdotusten jättämisen määräajan jälkeen

Lainajärjestelyn täytäntöönpanoa koskevan edellisen kertomuksen jälkeen on päättynyt kolme lainajärjestelyä koskevan ehdotuspyynnön hakemusten jättämisen määräaikaa. Näiden kolmen määräajan puitteissa jätettiin 29 ehdotusta, joista arviointikomitea valitsi rahoitettavaksi 13. Lainojen hyväksyminen on vielä kesken joidenkin ehdotusten osalta[6] (ks. taulukko 1). Toimitettujen tietojen mukaan jätettyjen hakemusten määrä vastaa arviolta 123:a miljoonaa euroa komission myöntämiä avustuksia ja arviolta 732:ta miljoonaa euroa EIP:n myöntämiä lainoja.[7] Komissio valitsi rahoitettavaksi kaksi Ranskasta jätettyä ehdotusta, jotka siirrettiin varallaololuetteloon, koska Ranskan kansallisia määrärahoja ei ollut enää jäljellä. Varallaololuettelo on voimassa lainajärjestelyn ensimmäisen ehdotuspyynnön loppuun (joulukuun 2025 loppuun) asti, minkä jälkeen jäljellä olevat varat annetaan käyttöön ilman ennalta varattuja kansallisia osuuksia. Tehokkuuden parantamiseksi lainajärjestelyn ehdotuspyyntöä muutettiin 1. helmikuuta 2024 sen

[6] Hakijat hakevat lainaa erikseen EIP:ltä/rahoituksen välittäjältä. Näin ollen lainanhakuprosessi etenee rinnakkain avustushakemuksen kanssa. Avustussopimuksen allekirjoittaminen edellyttää lainan hyväksymistä. Lisätietoja on lainajärjestelyn ehdotuspyyntöä koskevassa asiakirjassa: call-fiche_jtm-2022-2025-pslf_en.pdf (europa.eu)

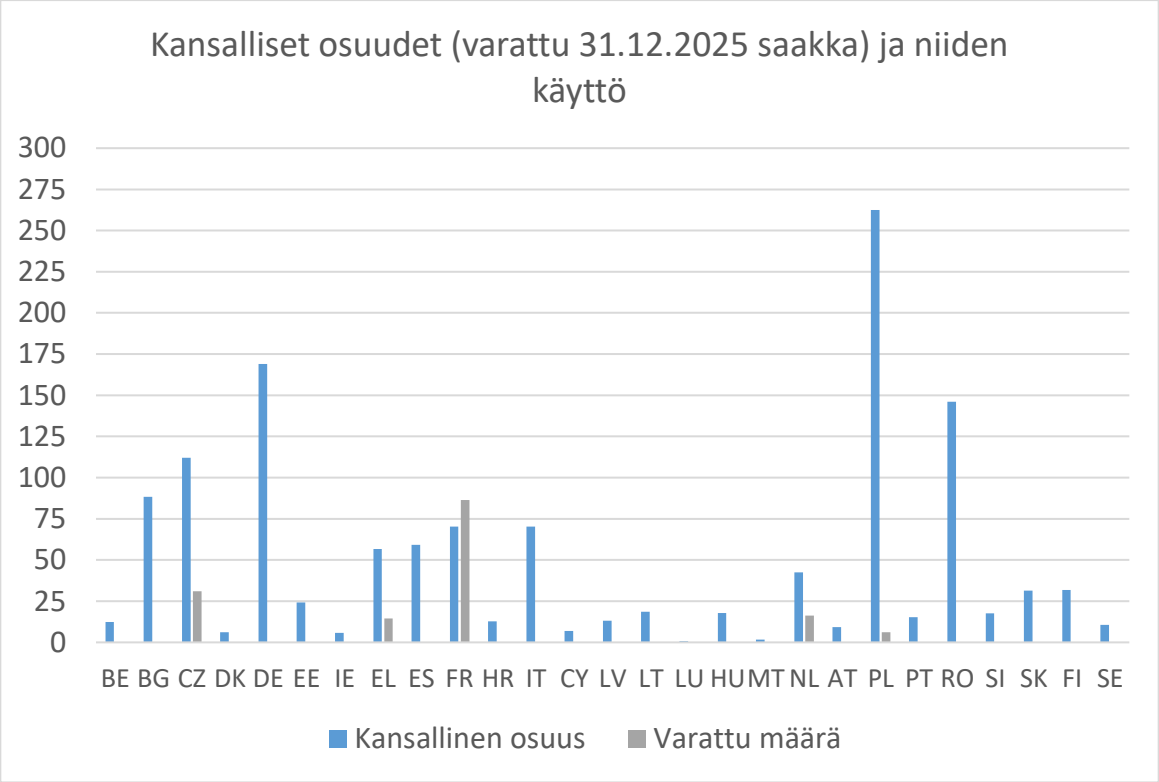
[7] Määrä ei sisällä varallaololuetteloon siirrettyjä ehdotuksia.

selventämiseksi, että sellaisten jäsenvaltioiden jättämiä hankehakemuksia, joiden kansalliset määrärahat on käytetty loppuun, ei pidetä tukikelpoisina.[8] Lisäksi kymmentä ehdotusta ei voitu hyväksyä, koska ne olivat puutteellisia. Yksi ehdotus (Ranska) oli tukeen oikeuttamaton, koska kansalliset määrärahat, joiden puitteissa se jätettiin, oli jo kulutettu (ehdotus jätettiin edellä mainitun ehdotuspyynnön muuttamisen jälkeen). Lisäksi kahta ehdotusta (Ranska, Irlanti) ei valittu rahoitettaviksi, koska ne eivät täyttäneet myöntämisperusteita, ja yhden hankkeen toteuttaja peruutti rahoitettavaksi valitun ehdotuksensa (Tšekki), koska saatavilla oli muita rahoituslähteitä.

Lainajärjestelyn ensimmäisen ehdotuspyynnön käynnistämisen (19. heinäkuuta 2022) jälkeen on jätetty 37 ehdotusta, joista arviointikomitea on valinnut rahoitettaviksi 15 (joidenkin ehdotusten osalta lainan hyväksyminen on vielä kesken), ja neljä lainajärjestelyn avustussopimusta on allekirjoitettu (ks. tarkempia tietoja kohdasta 2.2). Jätetyissä hakemuksissa toimitettujen tietojen mukaan ehdotuksiin liittyvä komission avustusten arvioitu määrä on 148 miljoonaa euroa ja EIP:n lainojen arvioitu määrä 863 miljoonaa euroa.[9]

Päättyneiden ehdotusten jättämisen määräaikojen jälkeen osa kansallisista määrärahoista on käytetty kokonaan (Ranska) tai lähes kokonaan (Ruotsi).

Kaavio 1 Kansalliset osuudet (varattu 31. joulukuuta 2025 saakka) ja niiden käyttö myönnettyjen tai arvioitavina olevien avustusten perusteella[10]

Taulukko 1 Yhteenveto lainajärjestelyä koskevan ehdotuspyynnön puitteissa saatujen ehdotusten arvioinnista

	Jätettyjen ehdotusten lukumäärä	**Hyväksyttävien ja tukikelpoisten**	**Komission rahoitettaviksi valitsemien**	**Niiden ehdotusten lukumäärä,**	**Huomautukset**

[8] Lisätietoja on lainajärjestelyn ehdotuspyyntöä koskevassa asiakirjassa: call-fiche_jtm-2022-2025-pslf_en.pdf (europa.eu).

[9] Määrä ei sisällä varallaololuetteloon siirrettyjä ehdotuksia.

[10] Kansalliset määrärahat edustavat vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen tarkistuksen jälkeisiä arvoja.

		ehdotusten lukumäärä	ehdotusten lukumäärä	jotka ovat saaneet lainan EIP:ltä tai sen välittäjiltä	
Hakemusten jättämisen määräaika 19.10.2022	3	1 (CZ)	1 (CZ)	0	Hakija peruutti Tšekistä jätetyn hakemuksen ja jätti sen uudelleen 20. syyskuuta 2023 (hakemusten jättämisen neljäs määräaika).
Hakemusten jättämisen määräaika 19.1.2023	1	0	0	0	–
Hakemusten jättämisen määräaika 19.4.2023	4	3 (EL, NL, SE)	2 (EL, SE)	2 (EL, SE)	Avustussopimukset on allekirjoitettu Kreikan ja Ruotsin ehdotusten osalta. Hankkeiden täytäntöönpano on käynnissä. Alankomaiden ehdotus ei täyttänyt kahta myöntämisperustetta, mutta se jätettiin uudelleen 20. syyskuuta 2023 (hakemusten jättämisen neljäs määräaika).
Hakemusten jättämisen määräaika 20.9.2023	15	5 (CZ, FR, NL)	5 (CZ, FR, NL)	1 (FR)	Komissio valitsi rahoitettaviksi Tšekin ehdotuksen, kaksi Ranskan ehdotusta ja Alankomaiden ehdotukset. EIP suorittaa arviointiaan. Avustussopimus on allekirjoitettu yhden Ranskan ehdotuksen osalta, ja hankkeen täytäntöönpano on käynnissä.
Hakemusten jättämisen määräaika 19.1.2024	6	6 (CZ, FR, PL)	5 (CZ, FR, PL)	1 (CZ, PL)	Komissio valitsi rahoitettaviksi kaksi Tšekin ehdotusta. Hankkeen toteuttaja peruutti yhden Tšekin ehdotuksen, koska saatavilla oli muita rahoituslähteitä. Toisen hankkeen osalta lainan allekirjoittamisprosessi on käynnissä EIP:n rahoituksen välittäjän kanssa. Komissio valitsi rahoitettavaksi yhden Puolan ehdotuksen, ja laina allekirjoitettiin EIP:n kanssa.

					CINEA valmistelee avustussopimusta. Komissio valitsi rahoitettaviksi kaksi Ranskan ehdotusta, jotka asetettiin varallaololuetteloon, koska Ranskan kansallisia määrärahoja ei ollut enää jäljellä. Yksi Ranskan ehdotus ei täyttänyt kahta myöntämisperustetta.
Hakemusten jättämisen määräaika 17.4.2024	8	7 (CZ, IE)	6 (CZ)	1 (CZ)	Komissio valitsi rahoitettaviksi viisi Tšekin ehdotusta, ja lainan allekirjoittamisprosessi on käynnissä EIP:n rahoituksen välittäjän kanssa. Komissio valitsi rahoitettavaksi yhden Tšekin ehdotuksen, ja laina allekirjoitettiin EIP:n kanssa. CINEA valmistelee avustussopimusta. Irlannin ehdotus ei täyttänyt yhtä myöntämisperustetta.

Lainajärjestelyn arviointikomitean tähän mennessä rahoitettaviksi valitsemien hanke-ehdotusten kattamia aloja ovat muun muassa energiatehokkuus, kulttuuri, sosiaalinen asuntotuotanto, kansanterveysinfrastruktuuri ja kestävän liikkuvuuden infrastruktuuri, kaukolämmitys ja -jäähdytys sekä kaupunkiuudistus ja kaupunkialueiden elvyttäminen. Haetun tuen tyypin osalta voidaan mainita, että kolme hanke-ehdotusta on puitelainoja, viisi on erillisiä hankkeita ja kahdessa pyydettiin välitettyjä lainoja.

Taulukko 2 Avustusrahoitukseen valitut hanke-ehdotukset

	Hakemusten jättämisen määräaika	**Alue**	**Hanke-ehdotuksen otsikko**	**Ala**	**Haetun avustuksen määrä (euroa)**	**Haetun lainan määrä (euroa)**
FR	20.9.2023	Provence-Alpes-Côte d'Azurin alue, Marseille	*Extension of the tramway line in South North Marseille phase 1*	Kestävä liikkuvuus	15 000 000	100 000 000

FR	20.9.2023	Hauts de France (Nord Pas de Calais), Lille	*MEL in GREEN Mobility*	Kestävä liikkuvuus	31 500 000	210 000 000
NL	20.9.2023	Zuid-Limburg, Mijnwater	*Mijnwater scale up Masterplan phase 1*	Kestävä kaukolämmitys ja -jäähdytys	13 500 000	90 000 000
CZ	19.1.2024	Ustin alue, Usti nad Labem	*Usti nad Labem Public Transportation*	Kestävä liikkuvuus, energiatehokkuus	430 612	1 722 449
PL	19.1.2024	Sleesia, Dabrowa Gornicza	*Dabrowa Gornicza Sustainable Development*	Energiatehokkuus, kestävä liikkuvuus	2 784 793	11 139 173
CZ	17.4.2024	Ustin alue, Decin	*EPC Decin*	Energiatehokkuus, kestävä vesihuolto	391 843	1 567 370
CZ	17.4.2024	Ustin alue, Decin	*Renovation of the historical part of Podmokly - stage D*	Kaupunkialueiden elvyttäminen, kestävä liikkuvuus, kestävä matkailu	581 624	2 326 498
CZ	17.4.2024	Ustin alue, Litvinov	*Construction of a new swimming hall in the Koldům leisure area in Litvínov*	Sosiaalinen infrastruktuuri	1 975 894	7 903 576
CZ	17.4.2024	Ustin alue, Usti nad Labem	*Modernisation of selected parts of railway infrastructure in the Ústí nad Labem Region*	Kestävä liikkuvuus	2 348 773	9 395 092
CZ	17.4.2024	Ustin alue, Postoloprty	*Peace Square Postoloprty*	Kestävä matkailu, kaupunkialueiden elvyttäminen	535 714	2 142 857
CZ	17.4.2024	Määri-Sleesia, Ostrava	*Student dormitory - University of Ostrava - increasing the quality and expanding*	Koulutus, sosiaalinen infrastruktuuri	3 007 428	12 029 713

			capacity of affordable student housing			

2.2. Ensimmäiset lainajärjestelystä rahoitetut hankkeet

Taulukko 3 Esittely hankkeista, joille on allekirjoitettu lainajärjestelyn avustussopimus

Länsi-Makedonian sosioekonominen siirtymä[11]				
Oikeudenmukaisen siirtymän tukialue	**Hakemuksen jättämisen määräaika**	**Hankkeen kuvaus**	**Määrärahat**	**Hankkeen kesto**
Länsi-Makedonia (EL)	19.4.2023	Hanke on Länsi-Makedonian alueen koordinoima puitelaina. Se kokoaa yhteen 15 kuudessa kunnassa (Argos Orestikou, Kozani, Kastoria, Florina, Eordaia ja Grevena) toteutettavaa hanketta, jotka liittyvät seuraaviin aloihin: ▪ 8 – energiatehokkuus ▪ 1 – tieinfrastruktuuri ▪ 2 – terveydenhuolto ▪ 1 – kulttuuri ▪ 1 – matkailu **Odotetut päästövähennykset:** 8 650 tonnia hiilidioksidia vuodessa **Odotettu energiatehokkuus:** energiatehokkuustodistuksen luokitus A; energiansäästöt 60–97 % **Odotetut uudet työpaikat:** 200 työpaikkaa	**Kustannukset yhteensä:** 81 miljoonaa euroa (100 %) **EIP:n laina:** 59 miljoonaa euroa (72 %) **Lainajärjestelyn avustus:** 15 miljoonaa euroa (18 %) **Oma rahoitus:** 8 miljoonaa euroa (10 %)	**Avustussopimuksen allekirjoittaminen: 23. lokakuuta 2023** **Aloituspäivämäärä: 1. marraskuuta 2023** **Kesto: 36 kuukautta**
Kestävän liikkumisen infrastruktuurit päästöjen vähentämiseksi ja palvelujen laadun parantamiseksi (SMILES)[12]				
Oikeudenmukaisen siirtymän tukialue	**Hakemuksen jättämisen määräaika**	**Hankkeen kuvaus**	**Määrärahat**	**Hankkeen kesto**
Pays de la Loiren alue (FR)	20.9.2023	Hanke koskee kestävää liikenneinfrastruktuuria Nantesissa, ja siinä ▪ parannetaan ja kunnostetaan 3 raitiovaunulinjaa ▪ uudistetaan raitiovaunukantaa (46 uutta ajoneuvoa) ▪ rakennetaan tekninen ja operatiivinen keskus ja multimodaalinen välitys-/vaihtokeskus ▪ kehitetään 38 kilometriä pyöräteitä.	**Kustannukset yhteensä:** 388 miljoonaa euroa (100 %) **EIP:n laina:** 200 miljoonaa euroa (52 %)	**Avustussopimuksen allekirjoittaminen: 2. huhtikuuta 2024** **Aloituspäivämäärä: 1.**

[11] Lehdistötiedote – Länsi-Makedonian sosioekonominen siirtymä: The transition towards a greener future of Western Macedonia is the first project supported by the European Union's Public Sector Loan Facility - European Commission (europa.eu).

[12] Lehdistötiedote – SMILES: Green mobility in Nantes receives boost thanks to EU support - European Commission (europa.eu).

		Hankkeen tulokset parantavat raitiotieverkon suorituskykyä ja laatua, kehittävät intermodaalisuutta, monipuolistavat joukkoliikenteen tarjontaa ja vähentävät maanteiden liikenneruuhkia. **Odotetut päästövähennykset:** 21 000 tonnia hiilidioksidia vuodessa **Odotetut luodut työpaikat:** 106 työpaikkaa **Hankkeen saavuttamien henkilöiden odotettu lukumäärä**: 672 420	**Lainajärjestelyn avustus:** 30 miljoonaa euroa (8 %) **Oma rahoitus:** 158 miljoonaa euroa (40 %)	**toukokuuta 2024** **Kesto: 60 kuukautta**
Kestävät ja kohtuuhintaiset asunnot uutta vihreää teollisuutta ja yhteiskuntaa varten (SHERIS)[13]				
Oikeudenmukaisen siirtymän tukialue	**Hakemuksen jättämisen määräaika**	**Hankkeen kuvaus**	**Määrärahat**	**Hankkeen kesto**
Västerbotten (SE)	19.4.2023	Hankkeessa käsitellään Skellefteån kunnan kasvavaa asuntotarvetta tukemalla seitsemän noin 750 energiatehokkaasta ja kohtuuhintaisesta asuinyksiköstä koostuvan asuinkokonaisuuden rakentamista. Asunto-ohjelma kohdistuu pääasiassa uudelle akkuja valmistavalle Northvolt-gigatehtaalle tuleviin työntekijöihin sekä opiskelijoihin, pakolaisiin ja pienituloisiin henkilöihin tai henkilöihin, joilla on erityistarpeita. **Odotettu energiatehokkuus:** 20 % Ruotsin rakennusstandardeja korkeampi **Odotetut luodut työpaikat:** 1 000 työpaikkaa **Hankkeen saavuttamien henkilöiden odotettu lukumäärä**: 44 000	**Kustannukset yhteensä:** 142 miljoonaa euroa **EIP:n laina:** 71 miljoonaa euroa (50 %) **Lainajärjestelyn avustus:** 11 miljoonaa euroa (8 %) **Oma rahoitus:** 60 miljoonaa euroa (42 %)	**Avustussopimuksen allekirjoittaminen: 5. huhtikuuta 2024** **Aloituspäivämäärä: 1. tammikuuta 2023** **Kesto: 60 kuukautta**
Ostravan konserttisali[14]				
Oikeudenmukaisen siirtymän tukialue	**Hakemuksen jättämisen määräaika**	**Hankkeen kuvaus**	**Määrärahat**	**Hankkeen kesto**
Määrin-Sleesian alue (CZ)	20.9.2023	Hankkeen aiheena on Ostravaan rakennettava konserttisali, jossa on maailmanluokan akustiikka ja jonka kapasiteetti on jopa 1 300 istumapaikkaa. Hankkeella tuetaan kulttuuri-infrastruktuurin kehittämistä ja edistetään Ostravan elvyttämistä. Ostrava on entinen kaivoskaupunki, jossa on edelleen perinteistä terästuotantoa. Uuden kulttuuripaikan rakentaminen vahvistaa kaupungin houkuttelevuutta sekä asukkaiden että vierailijoiden silmissä ja helpottaa alueen sosioekonomista muutosta.	**Kokonaiskustannukset:** 116 miljoonaa euroa **EIP:n laina:** 84 miljoonaa euroa (73 %) **Lainajärjestelyn avustus:**	**Avustussopimuksen allekirjoittaminen: 16. heinäkuuta 2024** **Aloituspäivämäärä: 19. heinäkuuta 2024**

13 Sustainable and affordable housing to support green growth in Sweden - European Commission (europa.eu)

14 The construction of the Ostrava Concert Hall in Czechia receives European support worth EUR 105 million - European Commission (europa.eu)

		Odotettu energiatehokkuus: Energiatehokkuustodistus: B **Hankkeessa käytettävät uusiutuvat energialähteet**: noin 392 aurinkosähköpaneelia; 125 maalämpökaivoa **Hankkeen saavuttamien henkilöiden odotettu lukumäärä**: 151 200	21 miljoonaa euroa (18 %) **Oma rahoitus:** 10,5 miljoon aa euroa (9 %)	**Kesto: 52 kuukautta**

2.3. Mahdolliset hanke-ehdotukset

EIP:n ja muiden lainajärjestelyn sidosryhmien kanssa käytyjen keskustelujen perusteella valmistellaan parhaillaan kuudessa jäsenvaltiossa sijaitsevia hanke-ehdotuksia, jotka voitaisiin toimittaa lainajärjestelyn seuraavan ehdotuspyynnön määräaikojen puitteissa. Nämä mahdolliset hanke-ehdotukset liittyvät uusiutuvaan energiaan, energiatehokkuuteen, kansanterveysinfrastruktuuriin ja muihin hyväksyttyjen alueellisten oikeudenmukaista siirtymää koskevien suunnitelmien mukaisiin aloihin. Komissio arvioi, että niiden avustusmäärää olisi yhteensä yli 100 miljoonaa euroa.

Lisäksi lainajärjestelystä myönnettävää tukea kohtaan on kysyntää niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat jo käyttäneet kansalliset määrärahansa. Näistä jäsenvaltioista tulevat ehdotukset voidaan jättää lainajärjestelyn toisen ehdotuspyynnön käynnistämisen jälkeen (eli 31.12.2025 jälkeen).

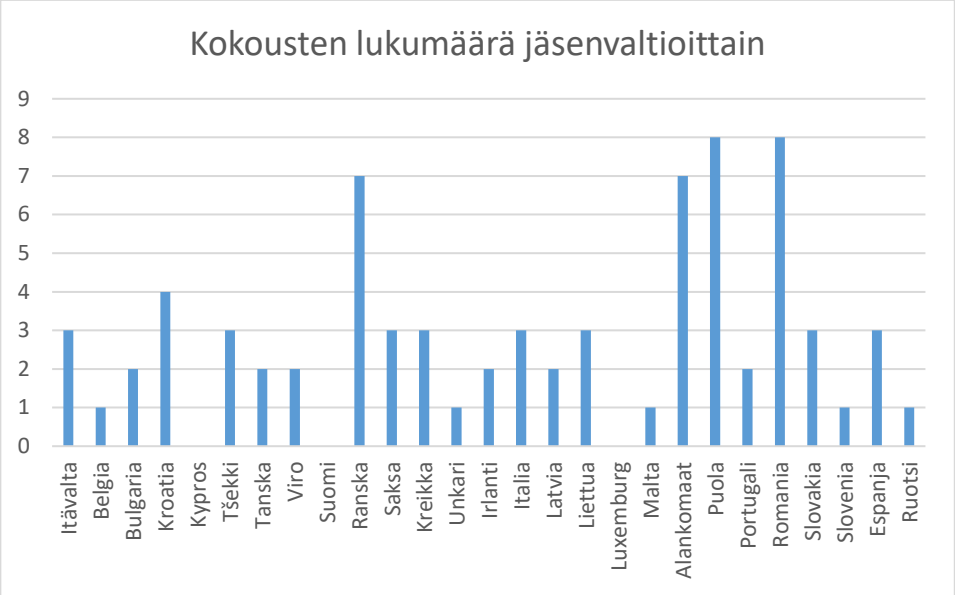
3. VIESTINTÄTOIMET

Komissio jatkaa tietoisuuden lisäämistä lainajärjestelystä CINEAn ja EIP:n tuella. Komission, EIP:n ja CINEAn 1. syyskuuta 2023 ja 30. heinäkuuta 2024 välisenä aikana toteuttamien yhteisten toimien tuloksia ovat olleet seuraavat:

- 20 tapaamista kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason viranomaisten kanssa;
- kolme tapaamista kansallisten kehityspankkien ja -laitosten kanssa;
- neljä tapaamista sisäisten (rakennetoimi- ja syrjäisimpien alueiden työryhmä) ja ulkoisten (EAY, Bankwatch) sidosryhmien kanssa;
- lainajärjestelyn esittely seitsemän aiheeseen liittyvän eri tapahtuman aikana (esityksiä, kysymys- ja vastaustilaisuuksia, aihetta esitteleviä osastoja). Tapahtumia olivat muun muassa Euroopan alueiden ja kuntien teemaviikko (10.10.2023), Visegrad-ryhmän puheenjohtajana toimivan Tšekin järjestämä tapahtuma ”From Coal Regions to the Just Transition Future” Ustissa ja Labemissa (11.10.2023), kaupunginjohtajien energia- ja ilmastosopimuksen investointifoorumi (25.10.2023), Ecomondo (7–10.11.2023), lainajärjestelyn kahvinurkkaus oikeudenmukaisen siirtymän foorumilla (16–17.4.2024), EU:n vihreä viikko (29–30.5.2024) ja Euroopan unionin kestävän energian teemaviikko (11–13.6.2024);
- Kreikan hankkeen aloituskokous Länsi-Makedoniassa Kreikassa (5–7.3.2024), Ruotsin hankkeen avustuksen allekirjoittamisseremonia Brysselissä (10.4.2024) ja Ostravan konserttisalin peruskiven muurausseremonia Tšekissä (19.7.2024);
- 82 julkaisua, lehdistötiedotetta ja muuta artikkelia erilaisissa aiheeseen liittyvissä uutiskirjeissä ja verkkosivustoilla sekä sosiaalisessa mediassa;

- lainajärjestelyn mainos-[15] ja opetusvideoiden[16] julkaiseminen;
- 76 usein kysytyn kysymyksen julkaiseminen EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

Kaavio 2 Tapahtumat jäsenvaltiota kohden

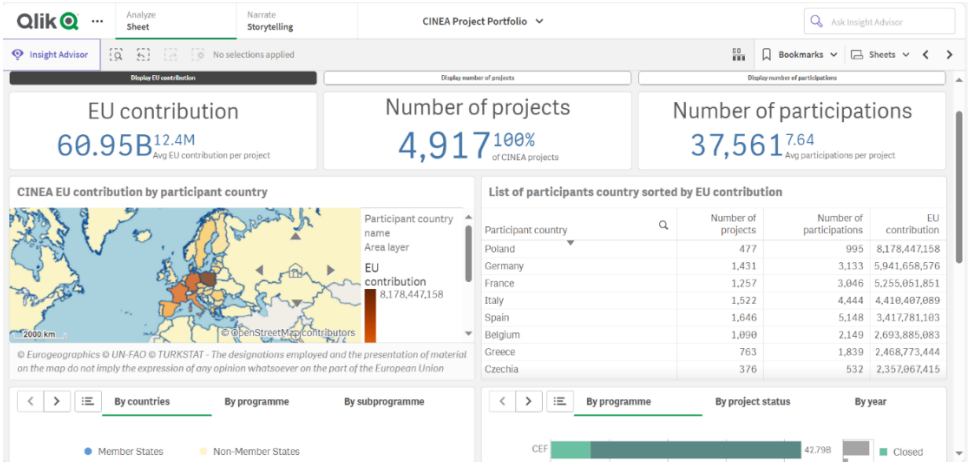

Kaikkia jäsenvaltioita lähestyttiin, ja niille annettiin mahdollisuus hyötyä lainajärjestelyä koskevasta tiedotustilaisuudesta.[17] Lainajärjestelyn täytäntöönpanon alkamisen jälkeen on järjestetty yhteensä 110 kokousta, joista 66 on pidetty jäsenvaltioiden ja 36 sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa. Lainajärjestelyä esiteltiin 28:ssa aiheeseen liittyvässä tapahtumassa, minkä lisäksi erilaisissa aiheisiin liittyvissä uutiskirjeissä ja verkkosivustoilla sekä sosiaalisen median kanavilla julkaistiin 161 sosiaalisen median julkaisua ja artikkelia, mukaan lukien lehdistötiedotteet. Lisäksi julkaistiin kaksi esitettä ja neljä videota.

Lisäksi CINEA julkaisee verkossa julkista koontinäyttöä, johon on koottu yhteen kaikki sen hallinnoimat ohjelmat, mukaan lukien lainajärjestely.[18] Se sisältää ajantasaista tietoa kussakin ohjelmassa tuetuista hankkeista ja niiden välisiä ristiviittauksia sekä mahdollisuuden poimia tietoja mahdollista uudelleenkäyttöä varten.

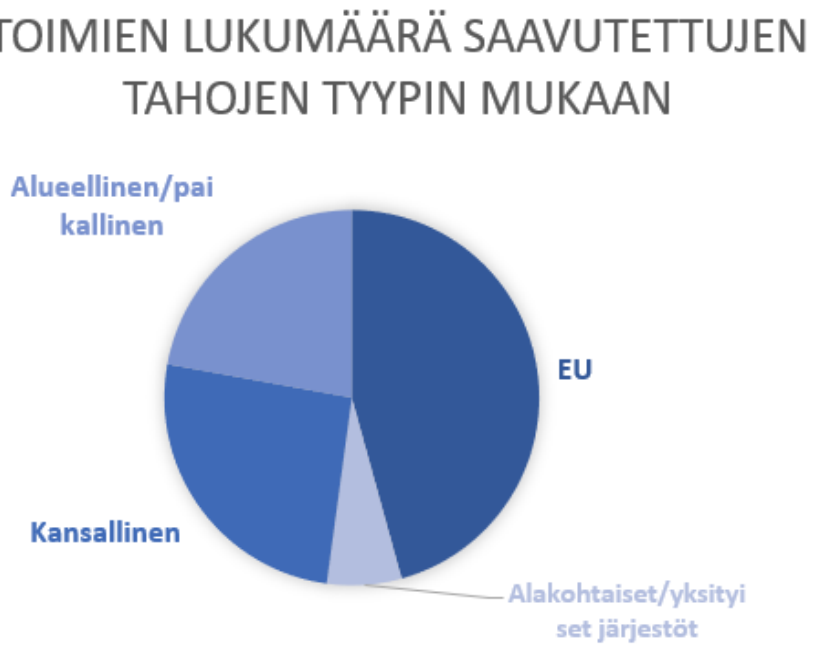
15 Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin mukainen julkisen sektorin lainajärjestely (youtube.com)
16 https://youtu.be/_bgPXkIKU04
17 Kyproksen, Suomen ja Luxemburgin edustajat eivät ilmaisseet kiinnostusta asiaa koskevan kokouksen järjestämiseen.
18 CINEA Project Portfolio - Welcome | Sheet - Qlik Sense (europa.eu)

Kaavio 3 Verkossa oleva CINEAn julkinen koontinäyttö sekä yleiskatsaus lainajärjestelyn hankkeista

Koska lainajärjestely on lisäksi sellaisten yksityisoikeudellisten elinten käytettävissä, joille on annettu hoidettavaksi julkisen palvelun tehtävä, komissio oli yhteydessä erilaisiin alakohtaisiin organisaatioihin, jotka edustavat muun muassa kulttuurin, kaukolämmityksen ja -jäähdytyksen, jakeluverkonhaltijoiden, terveydenhuollon, koulutuksen, rautatieliikenteen, sosiaalisen infrastruktuurin ja jätehuollon aloilla toimivia tahoja. Erilaisten organisaatioiden (mm. E.DSO, elinikäisen oppimisen foorumi, Euroheat&Power, Municipal Waste Europe, CER ja EIM sekä Housing Europen jäsenet) kanssa järjestettiin yhteensä yhdeksän kokousta.

Kaavio 4 Saavutettujen tahojen tyyppi

4. SAAVUTETTU EDISTYS JA TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

4.1. Haasteet

Kun lainajärjestelyn ensimmäisen ehdotuspyynnön julkaisemisesta oli kulunut kaksi vuotta, sen käyttöönoton havaittiin olevan vähäistä. Tämä johtui siitä, että sen käynnistäminen tapahtui samaan aikaan muiden samankaltaisille hankkeille houkuttelevammilla ehdoilla (avustusten osuus

hankkeen kokonaisbudjetista on suurempi) rahoitusta tarjoavien rahastojen (eli oikeudenmukaisen siirtymän rahaston, Euroopan aluekehitysrahaston[19], koheesiorahaston[20] ja elpymis- ja palautumistukivälineen[21]) ohjelmasuunnittelun kanssa. Lisäksi todettiin, että lainajärjestelyn täytäntöönpano saattoi vaihdella suuresti jäsenvaltioiden välillä eri parametrien perusteella. Näitä ovat esimerkiksi kansallisella tasolla saatavilla olevien vaihtoehtoisten rahoituslähteiden määrä, pitkälle kehitettyjen hankkeiden saatavuus, oikeudenmukaista siirtymää koskevien strategioiden vaihteleva taso ja erilainen lähestymistapa velkaan perustuviin välineisiin.

Suurin osa toisessa vuotuisessa täytäntöönpanokertomuksessa[22] kuvailluista lainajärjestelyn rajoitteista on edelleen olemassa. Tämä koskee erityisesti jäsenvaltioita, joiden kansalliset määrärahat ovat suurimmat (Saksa, Puola, Romania) ja jotka eivät toimittaneet hankkeita ollenkaan tai toimittivat vain vähän hankkeita. Erityisiä tekijöitä, joiden on todettu hidastavan käyttöönottoa näissä jäsenvaltioissa, ovat muun muassa seuraavat:

- Lainajärjestelyn kansalliset määrärahat ovat oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta annetun asetuksen mukaisia. Näin ollen molemmissa välineissä samoilla jäsenvaltioilla on eniten määrärahoja. Siksi ne keskittyvät ensisijaisesti oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta saatavilla oleviin varoihin, koska niiden käyttämiseen on vain rajallinen aika.[23] Lisäksi oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta tarjotun avustusrahoituksen osuus hankkeiden kokonaismäärärahoista on suurempi (Saksa, Puola, Romania).

- Jotkin jäsenvaltiot ovat myös tyypillisesti muiden rahastojen suurimpia edunsaajia, joten niillä on vain rajalliset valmiudet panna täytäntöön lisävaroja (Puola, Romania).

- Rahoitusta on helpommin saatavilla kansallisista varoista, ja se on houkuttelevampaa (Saksa).

- Pienten edunsaajien velkataso tekee velkaan perustuvien välineiden käytöstä haastavaa (Puola), tai julkista lainanottoa koskevat kansalliset säännökset estävät tukikelpoisia edunsaajia ottamasta lainaa.

Lainajärjestelyn täytäntöönpanon aikana kohdattuja haasteita analysoidaan ja arvioidaan yksityiskohtaisemmin lainajärjestelyn väliarvioinnissa, joka tehdään kesäkuuhun 2025 mennessä (ks. kohta 4.4).

Kuten kohdassa 1.1 selitetään, lainajärjestely sisällytettiin vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen tarkistukseen, minkä seurauksena lainajärjestelystä saatavilla olevat määrärahat vähenivät. Lainajärjestelyn kansalliset osuudet lasketaan suhteessa avustuksiin käytettävissä olevaan kokonaisbudjettiin, minkä vuoksi myös niitä tarkistettiin alaspäin. Tarkistus on nopeuttanut joidenkin kansallisten osuuksien käyttöä silloin, kun lainajärjestelyn kysyntä on lisääntynyt (Ranska, Ruotsi). Lainajärjestelystä tuettaviksi valitut hankkeet ovat hakeneet keskimäärin 9 miljoonaa euroa avustusta. Tästä ekstrapoloimalla voidaan todeta, että lainajärjestelyn budjetin

19 Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) (europa.eu)
20 Koheesiorahasto (europa.eu)
21 Elpymis- ja palautumistukiväline (europa.eu)
22 Lisätietoja lainajärjestelyn täytäntöönpanoa koskevan toisen kertomuksen kohdassa 4.1.
23 Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston määrärahat koostuvat varoista, jotka tulevat monivuotisesta rahoituskehyksestä ja Euroopan unionin elpymisvälineestä eli NextGenerationEU-välineestä. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston hyväksytyissä ohjelmissa NextGenerationEU-välineen määrärahat keskittyvät vuosien 2022 ja 2023 talousarviositoumuksiin, kun taas monivuotisen rahoituskehyksen määrärahat jakautuvat vuosien 2021 ja 2027 väliselle ajalle. Näin ollen 70 prosenttia oikeudenmukaisen siirtymän rahaston määrärahoista keskittyy kahteen ensimmäiseen vuotuiseen erään. Komissio vapauttaa varat, joita ei ole käytetty ennakkomaksuihin tai joista ei ole jätetty maksatushakemusta talousarviositoumuksen antamisvuotta seuraavan kolmannen kalenterivuoden joulukuun 31. päivään mennessä eli niin sanotun n+3-säännön mukaisesti. Lisätietoa oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta: Inforegio – Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (europa.eu)

pienentäminen 150 miljoonalla eurolla vähentäisi 16:lla tai 17:llä niiden hankkeiden määrää, joita lainajärjestelystä voitaisiin tukea.

4.2. Vahvuudet

Näistä haasteista huolimatta lainajärjestely on herättänyt merkittävää kiinnostusta. Tämä koskee erityisesti Ranskaa, jossa lainajärjestelyä käytettiin kattamaan rahoitustarpeita, joita ei tuettu muista EU:n rahoitusohjelmista. Lisäksi Tšekistä on jätetty suuri määrä ehdotuksia, ja lisää odotetaan vielä. Suurta käyttöönottoa Tšekissä voivat selittää mahdollisuus rahoittaa pienempiä investointeja EIP:n ja Tšekin kansallisen kehityspankin välisen sopimuksen nojalla myönnetyllä välitetyllä rahoituksella, mahdollisuus saada teknistä apua lainajärjestelyn edistämiseksi sekä maan yleinen valmius käyttää oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin rahoitusta. Myös Kreikasta, Alankomaista, Irlannista, Puolasta ja Ruotsista tulevat hakijat ovat esittäneet hankkeita, ja lisää hankkeita odotetaan vielä ennen nykyisen ehdotuspyynnön päättymistä vuonna 2025.

Käyttöönoton odotetaan lisääntyvän edelleen vuonna 2026 käynnistyvässä lainajärjestelyn toisessa ehdotuspyynnössä, kun parempia ehtoja tarjoavat muut rahoituslähteet on ohjelmoitu tai käytetty loppuun ja kun väline tulee jatkuvasti tutummaksi. Erityisesti NextGenerationEU-välineestä tuetuilla EU:n ohjelmilla on erityisiä aikarajoituksia. Lisäksi kansalliset osuudet eivät enää rajoita lainajärjestelyn toista ehdotuspyyntöä, joten i) jäsenvaltiot, jotka ovat käyttäneet loppuun tai joiden odotetaan käyttäneen loppuun kansalliset osuutensa vuoden 2025 loppuun mennessä, voivat jatkaa sen käyttöä, ja suunnitteluun on enemmän aikaa kuin välineen käyttöönottoajankohtana, ii) jäsenvaltioilla, joiden kansalliset osuudet ovat pienimmät, on nyt lisäkannustin käyttää sitä, koska haettua avustusta ei enää rajoiteta kansallisten osuuksien mukaisesti asetettuun määrään. Näin lainajärjestely voi paremmin palvella alueita, joilla on eniten kysyntää ja pitkälle kehitettyjä hankkeita.

Kun lainajärjestelyn ehdotuspyynnön käynnistämisestä on kulunut kaksi vuotta, on lisäksi käynyt selväksi, että lainajärjestelyn avustusosuus kannustaa selvästi julkisyhteisöjä ja julkisoikeudellisia laitoksia käyttämään EIP:n lainoja julkisten investointien tukemiseen alueilla, joilla tapahtuu ilmastosiirtymää. Lainajärjestely tarjoaa houkuttelevat lainaehdot markkinoilla yleensä saatavilla oleviin välineisiin verrattuna. Tämä on erityisen tärkeää covid-19-pandemian aiheuttamasta talouskriisistä johtuneiden taloudellisten rajoitteiden sekä Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan jatkuvien taloudellisten seurausten käsittelemisen kannalta.

4.3. Toimet, joita komissio on toteuttanut haasteisiin vastaamiseksi

Mahdollisten tuensaajien tietoisuus lainajärjestelystä on kehittynyt myönteisesti. Tästä ovat osoituksena paitsi lainajärjestelyn käyttöönotto ja sen kehittyvä hankejatkumo myös se, että yhä useammat hankkeiden toteuttajat ovat komissioon yhteydessä lainajärjestelyä koskeviin erityiskysymyksiin liittyen. Tämän suuntauksen tukemiseksi komissio on laatinut lisää tiedotusmateriaalia ja jatkanut tiedotuskampanjaansa.

Lisäksi komissio ja EIP ovat yhdessä tarkistaneet voimassa olevia sääntöjä parantaakseen pienempien edunsaajien ja hankkeiden mahdollisuuksia käyttää lainajärjestelyä ja saada enemmän välitettyjä lainoja kansallisista kehityspankeista ja -laitoksista. Ensinnäkin komissio ja EIP sopivat välitetyn lainan vähimmäismäärän alentamisesta 3 miljoonasta eurosta miljoonaan euroon syyskuusta 2023 lähtien.[24] Toiseksi rajoitus, joka sisältyy hallinnolliseen sopimukseen kansallisten kehityspankkien ja -laitosten osallistumisesta lainjärjestelyn täytäntöönpanoon EIP:n rahoituksen välittäjinä, on tarkoitus poistaa.[25] Näiden toimien mukaisesti ensimmäiset välitettyihin lainoihin

[24] Ks. lainajärjestelyn ehdotuspyyntöön 25. syyskuuta 2023 tehty muutos.

[25] Komissio ja EIP valmistelevat parhaillaan muutosta osapuolten väliseen hallinnolliseen sopimukseen.

liittyvät hankkeet, joihin osallistuu Tšekin kansallinen kehityspankki, on jätetty lainajärjestelyn ehdotuspyyntöön.

4.4. Lainajärjestelyn väliarvioinnin valmistelutyöt

Lainajärjestelyasetuksen 17 artiklan mukaan komission on tehtävä 30. kesäkuuta 2025 mennessä väliarviointi, jossa arvioidaan lainajärjestelyn täytäntöönpanoa ja sen kykyä saavuttaa asetuksen 3 artiklassa asetetut tavoitteet.

Arvioinnin tarkoituksena on hyödyntää saatuja kokemuksia, joita voitaisiin käyttää lainajärjestelyn suorituskyvyn parantamiseen sen jäljellä olevan täytäntöönpanon aikana. Arviointi kattaa lainajärjestelyn avustusosion siitä päivästä alkaen, jona lainajärjestelyasetus tuli voimaan 27 jäsenvaltiossa vuonna 2021, viimeisimpiin saatavilla oleviin tietoihin asti.

Väliarviointia koskevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan valmistelua varten toteutetaan seuraavat toimet:

i. komission sisäisesti suorittama lainajärjestelyn arviointi

ii. tutkimus, jossa kerätään näyttöä ja jossa keskitytään täytäntöönpanoon, tekniseen apuun, johdonmukaisuuteen, synergioihin muiden EU:n ja kansallisten rahoitusvälineiden kanssa, EU:n tason lisäarvoon ja muihin aiheisiin liittyviin kysymyksiin.

Arviointi alkoi vuoden 2024 alussa ja jatkuu koko arvioinnin valmisteluaikataulun ajan. Komissio allekirjoitti huhtikuussa 2024 tutkimuksen laatimista koskevan sopimuksen T33 srl:n ja Prognos AG:n kanssa.

5. TEKNINEN APU

EIP:n neuvontapalvelut ovat saatavilla InvestEU-neuvontakeskuksesta tukikelpoisten hankkeiden valmistelua, kehittämistä ja täytäntöönpanoa varten.[26] Heinäkuun 2024 loppuun mennessä lainajärjestelyä tukevaa neuvonta-apua oli annettu Bulgariassa, Kyproksessa, Kreikassa, Ranskassa, Romaniassa, Espanjassa ja Ruotsissa.[27]

Tukipalvelu suunniteltiin ja mukautettiin yksittäisten hankkeiden toteuttajien erityistarpeisiin, ja tuki vaihteli aina sopivien hankkeiden yksilöimistä koskevista yleisistä ohjeista ja investointiohjelmien valmistelun alkuvaiheen tuesta hankkeiden kehittämiseen liittyvään neuvontaan ja lainajärjestelyn avustusten hakemiseen liittyvään tukeen. Lisäksi EIP on osallistunut erilaisiin toimiin sellaisten hankkeiden yksilöimiseksi ja tukemiseksi, jotka voisivat hyötyä lainajärjestelystä saatavasta rahoituksesta.

Vastatakseen tarpeeseen kehittää lainajärjestelyn tuen kysyntää tulevaisuudessa (ks. kohta 4.1) EIP aikoo tämän alustavan kokemuksen perusteella toteuttaa neuvontatoimia seuraavan viiden toimintalinjan mukaisesti:

i. **suora neuvonta** yksittäisille hankkeiden toteuttajille ja erillisten investointilainojen lainanottajille tarjoamalla monenlaisia neuvontapalveluja valmistelu- ja täytäntöönpanovaiheissa, mukaan lukien avustushakemuksiin liittyvä apu;

[26] Ks. lisätietoja lainajärjestelyn täytäntöönpanoa koskevan ensimmäisen kertomuksen kohdassa 2.1.4 ja lainajärjestelyn täytäntöönpanoa koskevan toisen kertomuksen kohdassa 2.2.

[27] Osa Kyproksessa, Kreikassa ja Ranskassa toteutetuista neuvontatoimista on käynnistetty ennen lainajärjestelyn käyttöönottoa, joten ne rahoitettiin muista lähteistä, kuten Euroopan investointineuvontakeskuksesta (Kreikka) ja InvestEU-neuvontakeskuksen kestävän infrastruktuurin ikkunasta (Kypros ja Ranska).

ii. **valmiuksien kehittämiseksi annettava tuki** pankkisektorin ulkopuolisille laitoksille, jotka tavallisesti toimivat pienempien hankkeiden yhteen kokoajina, hallinnollisten ja toiminnallisten valmiuksien kehittämiseksi, jotta ne voivat tehokkaasti seuloa, valita, priorisoida, seurata tai muuten koordinoida useita osahankkeita;

iii. **epäsuora neuvontatuki** välitettyjen lainojen tai puitelainojen lopullisille edunsaajille tarjoamalla standardoituja tukipaketteja, jotka on suunniteltu parantamaan ehdotusten vakautta ja sovellettavien lainanantopolitiikkojen noudattamista;

iv. **markkinakehitysneuvonta** jäsenvaltioiden tasolla lainajärjestelyn tuen mahdollisen kysynnän tunnistamiseksi ja sen määrittämiseksi, ovatko lainajärjestelystä saatavilla olevat rahoitustuotteet sopivia;

v. **seulonta, arviointi ja tietojen levittäminen** lainajärjestelyn käytön edistämiseksi, sopivien hankkeiden yksilöimiseksi ja priorisoimiseksi sekä lainajärjestelyn avustushakemuksia koskevien yleisten ohjeiden antamiseksi.

Täydentääkseen InvestEU-neuvontakeskuksen kautta tarjottavia EIP:n palveluja komissio alkoi Tšekin, Kreikan ja Slovakian pyynnöstä tarjota konsulttipalveluja lisätäkseen tietoisuutta lainajärjestelystä sekä yksilöidäkseen ja kehittääkseen hanke-ehdotuksia. Komissio antaa Tšekille teknistä apua, ja Slovakiaa tuetaan teknisen tuen välineen[28] kautta. Molempien sopimusten mukaisesti tarjotaan monenlaisia palveluja, muun muassa tietoisuuden lisäämistä, mahdollisten tuensaajien mobilisointia alueellisten oikeudenmukaista siirtymää koskevien suunnitelmien kattamilla alueilla sekä hankeideoiden seulomista.

Kreikka saa teknisen tuen välineestä laajempaa tukea kaikkien kolmen oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin pilarin täytäntöönpanossa. Lisäksi Kreikka pyysi oikeudenmukaisen siirtymän foorumin Groundwork-ohjelmasta[29] tukea hankkeiden yksilöimiseen ja myöhempään Peloponnesoksen alueella järjestettävien hankkeiden rahoitusta koskevien hanke-ehdotusten laatimiseen.

Komissio ja EIP osallistuvat konsultointitoimeksiantojen täytäntöönpanon seurantaan varmistaakseen niiden täydentävyyden edunsaajajäsenvaltioissa toteutettavien muiden neuvontatoimien kanssa.

6. SEURAAVAT VAIHEET

Komissio lisää yhteistyössä CINEAn ja EIP:n kanssa tietoisuutta lainajärjestelystä sen varmistamiseksi, että mahdolliset hakijat ymmärtävät sen tarjoamat mahdollisuudet ja pystyvät hakemaan tukea. CINEAn julkisessa koontinäytössä[30] annetaan yksityiskohtaisempia tietoja lainajärjestelystä tuetuista hankkeista.

EIP jatkaa InvestEU-neuvontakeskukseen liittyvän toimeksiantonsa puitteissa lainajärjestelyn täytäntöönpanoa yksilöimällä ja seulomalla mahdollisia hankkeita, tarjoamalla neuvontatukea hankkeiden toteuttajille ja asiaankuuluville viranomaisille sekä järjestämällä aiheeseen liittyviä kokouksia ja tapahtumia EU:n, kansallisella ja alueellisella tasolla. Jäsenvaltiot voivat myös edelleen saada tukea lainajärjestelyn täytäntöönpanoon teknisen tuen välineen kautta.

Vuonna 2026 käynnistetään toinen ehdotuspyyntö lainajärjestelyasetuksen mukaisesti.

28 Teknisen tuen väline (europa.eu)
29 Inforegio – Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (europa.eu)
30 Qlik Sense (europa.eu)

Lisäksi komissio saattaa päätökseen lainajärjestelyn väliarvioinnin, joka lähetetään neuvostolle ja Euroopan parlamentille 30. kesäkuuta 2025 mennessä.

7. PÄÄTELMÄT

Julkisen sektorin lainajärjestelyllä pyritään varmistamaan, että siirtyminen ilmastoneutraaliin talouteen tapahtuu oikeudenmukaisella ja sosiaalisesti kestävällä tavalla, kun otetaan huomioon julkisen sektorin keskeinen rooli markkinoiden toimintapuutteiden korjaamisessa.

Siitä tuettavien alojen (mm. energiatehokkuus, sosiaalinen ja kohtuuhintainen asuminen, kestävä liikkuvuus) laaja kirjo yhdessä saatavilla olevan rahoituksen määrän kanssa tekevät siitä merkityksellisen pyrittäessä saavuttamaan vuoteen 2030 ulottuvat unionin ilmastotavoitteet sekä tavoite, joka koskee ilmastoneutraaliuden saavuttamista unionissa vuoteen 2050 mennessä varmistaen, että yksikään ihminen tai alue ei jää jälkeen.

Lainajärjestelyn ensimmäisen ehdotuspyynnön käynnistämisestä on kulunut kaksi vuotta, ja tukikelpoisia hanke-ehdotuksia jätetään yhä enemmän, minkä lisäksi valmisteilla on lisää mahdollisia hankkeita. Lainajärjestelyn väliarvioinnissa, jonka on määrä valmistua ennen 30. päivää kesäkuuta 2025, kerätään tietoja, joiden avulla voidaan tehdä lisää päätelmiä lainajärjestelyn täytäntöönpanon tilasta.

Lainajärjestelyn arviointikomitean 30. heinäkuuta 2024 mennessä valitsemien hanke-ehdotusten arvioitu avustusmäärä on noin 148 miljoonaa euroa, ja EIP:n tarjoamien lainojen määrä on arviolta noin 863 miljoonaa euroa. Avustussopimuksia on allekirjoitettu neljä, ja niitä vastaavien hankkeiden täytäntöönpano on alkanut.